

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**УДОСКОНАЛЕННЯ
ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО
ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

**Удосконалення освітньо-виховного процесу
в закладі вищої освіти**

збірник науково-методичних праць

**Запоріжжя
2023**

УДК 821.161.2.09 (062.552)

У45

Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: збірник науково-методичних праць / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. Вип. 26. 332 с.

Рекомендовано до друку вченою радою

*Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
протокол №11 від 30.05.2023 р.*

Редакційна колегія:

Кюрчев С.В., д.т.н., професор, ректор ТДАТУ (головний редактор); Ломейко О.П., к.т.н., доцент, перший проректор (заступник головного редактора); Шарова Т.М., д.філол.н., професор, начальник ННЦ; Панченко А.І., д.т.н., професор, проректор з наукової роботи; Галько С.В., к.т.н., доцент, в.о. декана факультету енергетики та комп'ютерних технологій, Колокольчикова І.В., д.е.н., професор, в.о. декана факультету економіки та бізнесу; Іванова І.Є., к.с.-г.н., доцент, декан факультету агротехнологій та екології; Кувачов В.П., д.т.н., професор, в.о. декана механіко-технологічного факультету; Шокарев О.М., в.о. керівника ННІ ЗУП, кандидат технічних наук, доцент; Землянська А.В., к.філол.н., доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук.

У збірнику подано матеріали науково-методичної конференції ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти» (29 травня 2023 р., м. Запоріжжя).

Публікації присвячені питанням розвитку вищої освіти в умовах дистанційного навчання, використання інноваційних технологій в освітньому процесі, впровадження результатів наукових досліджень з пріоритетних напрямів у фахову підготовку здобувачів освіти технічних спеціальностей, провідним тенденціям суспільно-гуманітарної освіти.

Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, учителям-практикам, аспірантам та здобувачам вищої освіти.

Статті опубліковано мовою оригіналу

Адреса редакції: 72312, ТДАТУ, пр-т Соборний, 226,

м. Запоріжжя, Запорізька обл.

e-mail: nnc@tsatu.edu.ua

Навчально-науковий центр університету

© Автори публікацій, 2023

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2023

ЗМІСТ

Антонова Г.В. <i>Дистанційне навчання: можливості та реальний досвід</i>	7
Болтянський Б.В., Болтянська Л.О. <i>Особливості використання ІТ-технологій в умовах дистанційного навчання</i>	13
Верхоланцева В.О., Паляничка Н.О., Фучаджи Н.О., Червоткіна О.О. <i>Міжнародна діяльність ТДАТУ в умовах воєнного стану</i>	21
Вершков О.О., Антонова Г.В. <i>Психологічна модель, що оперує формальними позначеннями емоційних станів</i>	26
Вершков О.О., Мацулевич О.Є., Тетервак І.Р. <i>Програмна реалізація процесу моделювання функціональних поверхонь двигунів внутрішнього згоряння при виконанні лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні технології у виробництві»</i>	31
Гулевський В.Б., Постол Ю.О., Ковальов О.О. <i>Використання інформаційних технологій як ефективного засобу вивчення дисципліни «Основи проєктування систем електрифікації»</i>	37
Дашивець Г.І., В'юник О.В. <i>Застосування сітьового моделювання виробничих процесів в інженерних дисциплінах</i>	47
Дереза О.О., Дереза С.В. <i>Особливості підготовки фахівців технічних спеціальностей</i>	56
Єременко Л.В., Ісакова О.І., Шлеїна Л.І., Зімонова О.В. <i>Аналіз підходів до розуміння конфліктності як якості особистості в соціальній психології</i> ...	63
Журавель Д.П., Бондар А.М. <i>Інноваційні технології профорієнтаційної роботи для здобувачів освіти технічних спеціальностей</i>	74
Землянський А.М., Землянська А.В. <i>Значення дисципліни «Політологія» для формування політичної культури майбутніх фахівців</i>	80
Зімонова О.В., Шлеїна Л.І., Ісакова О.І., Єременко Л.В. <i>Щодо формування комунікативної культури здобувачів вищої освіти</i>	89
Зінов'єва О.Г. <i>Організація самостійної роботи студентів на базі використання інформаційних технологій</i>	97

Ісакова О.І., Шлєіна Л.І., Єременко Л.В., Зімонова О.В. <i>Філософський аспект розвитку вищої освіти</i>	103
Ковальов О.О., Самойчук К.О., Фучаджи Н.О., Гулевський В.Б. <i>Формування навичок науковця при викладанні дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»</i>	112
Козлова Л.В., Малюк Т.В. <i>Методичні підходи до проведення навчальної практики в дистанційному режимі</i>	120
Колесніков М.О., Покопцева Л.А., Пащенко Ю.П. <i>Неформальна освіта – крок до кар'єрного зростання</i>	128
Кривонос І.А. <i>Імплементация інтерактивних методів у процес вивчення іноземної мови дистанційно студентами спеціальності «Готельно-ресторанна справа»</i>	140
Ломейко О.П., Самойчук К.О. <i>Динаміка контингенту здобувачів ТДАТУ в 2022-2023 навчальному році</i>	149
Мацулевич О.Є., Антонова Г.В. <i>Автоматизація робочого місця інженера-механіка</i>	160
Мацулевич О.Є., Дереза О.О., Тетервак І.Р. <i>Використання САD-системи UNIGRAPHICS для технологічної підготовки виробництва корпусних деталей</i>	166
Михайленко О.Ю., Чаплінський А.П. <i>Колористичне рішення учбових приміщень з урахуванням норм ергономіки</i>	176
Паляничка Н.О., Верхованцева В.О., Фучаджи Н.О., Червоткіна О.О. <i>Особливості викладання технічних дисциплін при дистанційному навчанні у період воєнного стану</i>	183
Панченко А.І., Волошина А.А., Мельник О.В., Волошин А.А. <i>Шляхи удосконалення дистанційного навчання при викладанні технічних дисциплін у вищій школі</i>	188

Покопцева Л.А., Колесніков М.О. <i>Розвиток особистості фахівця з агрономії під час навчання у вищій школі.....</i>	200
Попова І.О. <i>Формування soft skills у здобувачів вищої освіти енергетичного напрямку в процесі вивчення теоретичних основ електротехніки.....</i>	206
Попова І.О., Квітка С.О., Чаусов С.В. <i>Особливості організації освітнього процесу здобувачів-енергетиків із вивчення обов'язкових дисциплін в умовах воєнного стану.....</i>	216
Сабо А.Г. <i>До дискусії щодо доцільності застосування презентацій у навчальному процесі.....</i>	224
Самойчук К.О. <i>Методика написання наукової статті здобувачами вищої освіти технічних спеціальностей в умовах військового стану.....</i>	231
Сахно Л.А. <i>Кейс-технології у викладанні обліково-аналітичних дисциплін.....</i>	241
Скляр О.Г., Скляр Р.В. <i>Використання в освітньому процесі інтерактивних методів навчання.....</i>	250
Тараненко Г.Г. <i>Педагогічний дизайн як актуальна тенденція підвищення якості освіти.....</i>	259
Червоткіна О.О., Верхованцева В.О., Паляничка Н.О. <i>Основні тенденції розвитку професійної освіти в Україні і за кордоном.....</i>	265
Червоткіна О.О., Ковальов О.О., Фучаджи Н.О., Матвіїшин П.В. <i>Навчання під час війни в Україні.....</i>	273
Шаров С.В. <i>Методичні підходи до викладання технології проектування та адміністрування баз даних.....</i>	281
Шарова Т.М. <i>Навчальний процес релокованого закладу вищої освіти в умовах воєнного стану.....</i>	288
Шарова Т.М., Землянська А.В. <i>Використання Освітнього порталу в дистанційному навчанні: недоліки й переваги.....</i>	297

Шлеїна Л.І. <i>Академічна доброчесність як невід'ємна складова сучасної вищої освіти</i>	304
Шлеїна Л.І., Ісакова О.І., Єременко Л.В., Зімонова О.В. <i>Інформаційні технології та їх застосування у процесі викладання суспільно-гуманітарних дисциплін</i>	312
Kryvonos I. <i>The improvement of listening skills of future Hotel and Restaurant business specialists during the learning of the discipline «English for specific purposes»</i>	318
Lubko D. <i>Improving students' educational practice using interactive technologies on the Arduino platform</i>	326

Сахно Л.А., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Анотація. У статті розглянуто та узагальнено особливості використання кейс-технологій, визначено місце останніх при викладанні обліково-аналітичних дисциплін. Описано класифікацію кейсів, а також проведено аналіз етапів їх розробки. Розглянуто можливість використання кейс-технологій, як метод підвищення якості вищої освіти.

Ключові слова: кейс-технології, обліково-аналітичні дисципліни, кейс-метод, практична підготовка, професійні компетентності.

Постановка проблеми. Сучасний стан підготовки фахівців у вищих навчальних закладах диктує необхідність пошуку нових шляхів підвищення якості їх теоретичної та практичної підготовки, готовності до самостійної професійної діяльності.

По-справжньому інноваційні педагогічні технології спочатку будуються на компетентнісному підході та націлені на результати навчання майбутню професійну діяльність. Серед найбільш значимих є Кейс-метод.

Кейс-технологія як навчальний метод використовується для того, щоб задіяти комунікативні, творчі здібності та навчити студентів поглиблювати та застосовувати знання отриманні в процесі вивчення фахових дисциплін і сформувати компетентності.

Суть методу полягає в використанні конкретних випадків (ситуацій, історій, завдань, тексти яких називаються «кейсом») для спільного аналізу, обговорення або прийняття рішень здобувачами вищої освіти з певного напрямку фахової підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Застосування кейс-технологій під час викладання обліково-аналітичних дисциплін в закладах вищої освіти України досліджувало багато науковців О.В. Стаченко висвітлив сутність та особливості застосування кейс-методу у

виробничому навчанні під час проходження практичної підготовки студентів; Ю.П. Сурмін обґрунтував важливість кейс-технологій для підвищення якості навчання у вищих навчальних закладах України. При цьому недостатньо розкритим залишається питання використання кейс-технологій в процесі підготовки фахівців з обліку та оподаткування.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є узагальнення теоретичної бази використання методу кейсів загалом і визначення можливостей та особливостей його імплементації в процесі підготовки майбутніх фахівців з обліку та оподаткування.

Виклад основного матеріалу досліджень. Потреба у застосуванні кейс-технологій в процесі підготовки фахівців з обліку і оподаткування зумовлена тим, що викладання більшості дисциплін професійного циклу має чітко окреслену практичну спрямованість і реалізується через систему ситуаційних завдань запозичених із реального досвіду підприємств, без яких підготовка висококваліфікованих фахівців у сучасних умовах ведення бізнесу не можлива.

Взагалі, кейс (з англ. – випадок, ситуація) – це розбір ситуації або конкретного випадку, ділова гра. Його можна назвати технологією аналізу конкретних ситуацій. Кейс має чітко виражений характер і мету. Суть технології полягає в тому, що в його основі використовуються описи конкретних ситуацій або випадку (від англійського «case» – випадок). Це завжди моделювання життєвої ситуації і те рішення, що знайде учасник кейса, може служити як відбиттям рівня компетентності і професіоналізму учасника, так і реальним рішенням проблеми. Також в описі повинна бути проблема або ряд, прихованих завдань для вирішення дослідником. Потретьє, потрібне оволодіння попереднім комплексом теоретичних знань для заломлення їх у практичну площину вирішення конкретної проблеми чи низки ситуацій. У процесі роботи над кейсом потрібно часто додаткове інформаційне підживлення самих учасників роботи над аналізом ситуації.

Технологія кейс-стаді у вищій освіті була розроблена в 1920-х роках при вивченні менеджменту в Гарвардській бізнес-школі. Термін «ситуація» до того широко застосовувався у правознавстві, однак у Гарварді викладачі після лекції давали студентам для обговорення конкретну життєву ситуацію зі сфери бізнесу або управління, що містила проблему, і далі йшло жваве обговорення та знаходження рішення самими студентами. Важливе місце займало колективне обговорення студентами знайдених варіантів вирішення проблеми.

У світовій освітній практиці кейс-стаді поширився в 1970–1980-х роках. Аналізу типових ситуацій у західних вузах присвячується 35-40% навчального часу. У школі бізнесу університету Чикаго на частку кейсів припадає 25% часу, у бізнес-школі Колумбійського університету – 30%, а в знаменитому Уортоні – 40%. Лідером за кількістю годин, що відводяться заняттям за цим методом є Гарвард, там пересічний студент за час навчання розбирає до 700 кейсів.

Справжній інтерес до технології кейс-стаді прийшов у 1990-х роках. Пов'язано це з процесами роздержавлення економіки, докорінної зміни вимог до вмінь фахівців у всіх сферах діяльності суспільства. Нові завдання ринкової ситуації підняли на новий рівень: компетентнісний підхід, оцінку фахівця, який в змозі реалізувати теоретичні знання в умовах ризику, невизначеності рішень, взяття відповідальності, аналізу багаторівневих причинно-наслідкових зв'язків. У всіх сферах стає затребуваним фахівець, який вміє працювати в команді, здатний генерувати ідеї та технології їх впровадження, має схильність до інновацій, вміє критично, оперативно та аналітично працювати з величезними обсягами інформації різних видів.

Останнім часом кейс-технологію використовується під час перевірки результатів навчання. Студенти отримують індивідуальний кейс перед заліком (іспитом), аналізують його та подають викладачу звіт з відповідями на поставлені питання.

Основними поняттями, що використовуються в кейс-технології, є поняття «ситуація» та «аналіз», а також похідне від них – «аналіз ситуації». Термін «ситуація» слід сприймати як стан, подію, поворотний момент для прийняття рішення, набір певних взаємопов'язаних фактів, що містить у собі суперечності, необхідність їх оцінки. Ситуація має бути представлена в динаміці змін. Звідси необхідно на основі аналізу знайти адекватні ситуативні рішення, якщо це пов'язано з управлінським рішенням у бізнесі, оптимізації системи оподаткування та організації обліку.

У кейс-технології не даються конкретні та чіткі відповіді, їх необхідно знаходити студенту самостійно. Це дозволяє йому, спираючись на власний досвід, формулювати висновки, застосовувати на практиці одержані знання, висвітлювати власний погляд на проблему. В кейсі проблема представлена в неявному, схованому вигляді, як правило, вона не має однозначного вирішення. Цінність кейс-технології полягає в тому, що вона одночасно відображає не тільки практичну ситуацію, а й

актуалізує певний комплекс знань, який необхідно засвоїти при вирішенні цієї проблеми [3].

Кейс-технології активно використовуються в практико-орієнтованому навчанні, мета якого – адаптувати теорію, яку отримує студент, до реальної бізнес-ситуації. Кейси, які пропонується вирішити, аналогічні реальним завданням, які виникають при веденні бізнесу; вони допомагають навчитися використовувати необхідні інструменти і розглядати різні способи досягнення мети.

Робота над кейсом як ситуаційним текстом починається з виділення окремих змістовних елементів, пошуку суті проблеми, протиріч, їх причин та можливих негативних наслідків. Відпрацювання умінь системного, кореляційного, факторного, статистичного та інших видів аналізу, що дозволяє дійти до власних висновків та рішення із проблемної ситуації.

Етапи розробки кейсу переважно стандартні і включають кілька основних етапів. На початковому етапі розробки кейсу розглядається його місце у навчальній програмі. Після цього формується мета та завдання кейсу, його структура. Одним із основних пунктів розробки кейсу є створення моделі проблемної ситуації. На наступному етапі перевіряється ефективність розробленого кейсу, визначається вплив кейсу на загальний процес навчання. Завершальним етапом є впровадження кейс-технологій в освітню програму та навчальний процес.

Рівень аналізу та синтезу слід застосовувати до включення в ситуаційно-проблемні та проблемно-дослідні кейси. У центрі даних ситуацій можуть бути соціально-економічні, організаційні-технологічні, фінансово-облікові та інші проблеми.

Технологія роботи облікових кейсів передбачає аналіз, обговорення запропонованих питань та висновки студентів. Кейс представлений у вигляді набору первинних документів, зведених реєстрів, форм фінансової та податкової звітності, бізнес-аналітика даних суб'єкта господарювання.

Освоєння студентом професійної компетентності повністю узгоджене з логікою аналітичної роботи над складними кейсами в оцінюванні самої ситуації, виявлення причинно-наслідкових зв'язків, варіантів вирішення проблеми, адекватних висновків. Здобувач вищої освіти оцінює результати власного дослідження та рішень колег і опонентів на основі розроблених оціночних критеріїв. Таким чином, кейс-технологія не самоціль у роботі викладача, а адекватний інструмент

формування професійних компетентностей, що виходять за межі навчального простору.

Всі кейси умовно можна класифікувати на:

1. Практичні кейси. Дані кейси якомога реальніше повинні відображати певну економічну, обліково-аналітичну та фінансову ситуацію, що характеризує діяльність певної бізнес структури. Це реальні документи, фінансова звітність, статистика даних в динаміці, чи комплекс наведених джерел-компонентів кейсу. Це кейс моделювання реальної події, або економічної проблеми, яку треба вирішити. Метою даного кейсу є відпрацювання навичок заломлення навчальних, предметних знань та умінь у постосвітній, професійно-діяльнісний простір реального життя.

2. Навчальні кейси. Основне завдання їх виступає навчання. Проте, ступінь реальності більше зводиться до типових навчальних ситуацій, у яких відпрацьовується автоматизм навичок та способів пошуку рішень. У цих процесах важливе відпрацювання навичок синтезу, поєднання окремих випадків у типові, закономірні з виділенням загальних ознакових елементів, причин і факторів, можливих наслідків.

3. Науково-дослідні кейси орієнтовані включення учня в дослідницьку діяльність. Наприклад, на основі вивчення всієї доступної інформації та робіт низки авторів, реконструкція події, ситуації в комплексі, розробка тематичного проекту локального, регіонального типу та ін. Можна навести приклад включення учнів до програми створення кейсів за окремими етапами хронології матеріалів усної історії», «Історія повсякденності у локальній історії краю». До складу кейсів даного типу можуть входити тексти вчених, які працювали з даної дослідницької проблеми раніше, але використовували інші підходи, джерела або методи дослідження.

Працюючи над створенням кейс-ситуацій для контролю рівня освоєння професійних компетенцій студентів слід дотримуватись основних вимог:

- завдання кейсу має бути актуальним на сьогоднішній день та ілюструвати типові фінансово-економічні ситуації конкретного підприємства;
- сюжети та теми кейс-ситуаційних завдань можуть носити як міждисциплінарний, так і тематичний характер окремої профільної дисципліни;

- контрольний кейс має бути досить коротким, текст повинен бути змістовним, включати цифровий матеріал;

- трудомісткість вирішення кейсу не повинна перевищувати 15-20 хвилин для добре підготовленого випускника, тобто мати певний рівень проблеми (складності), але це напрацьовується роками методичної роботи викладача.

Багато щоб кейс-завдання містило в собі як мінімум чотири основні завдання:

а) перше, що оцінює теоретичні знання з обліково-аналітичних дисциплін;

б) друге, яке дозволить визначити рівень компетенцій обліково-фінансовій та економічній діяльності, уміння проводити розрахунки економічних показників, скласти фінансову та податкову звітність на основі типових методик;

в) третє, яке дозволить перевірити рівень уміння аналізу та інтерпретації одержаних результатів розрахунку економічних показників;

г) четверте, яке дасть змогу перевірити уміння прийняти організаційно-економічне рішення щодо даної ситуації, або запропонувати шляхи ефективного вирішення запропонованої проблеми.

Для коректної оцінки кейс-завдання бажано, щоб перше та друге завдання мали однозначне рішення; третє та четверте - можуть мати варіативне рішення;

Методично правильно створене контрольне кейс-ситуаційне завдання дозволить виявити не лише знання, вміння та навички, якими повинен володіти студент, але й достатньо аргументовано дасть викладачу можливість оцінити рівень сформованості професійних компетенцій.

Також кейс-ситуаційні завдання широко застосовують для організації самостійної роботи студентів. У зв'язку з тим, що у стандартах вищих навчальних закладів значно збільшено нормативи часу на самостійну роботу, передбачається значна індивідуалізація навчального процесу за активної позиції особи студента. Пошук шляхів вдосконалення якості підготовки фахівців змушує навчальні заклади переглядати як зміст освіти та навчання, так і технологію процесу вивчення дисципліни.

Проблема становлення самостійної активної особистості студента в процесі його підготовки до майбутньої професійної діяльності – одна з ключових. Найважливішим аспектом самостійної роботи є розвиток навичок творчості, пізнавальної активності, самостійності та системності мислення для необхідності успішного вирішення життєвих та

професійних завдань, з якими неминуче зіткнуться молоді спеціалісти. Організація такого виду навчальної діяльності супроводжується цілою низкою проблем:

- відсутність чітких методик самостійної роботи;
- визначення реального бюджету часу студентів та його раціонального використання;
- визначення шляхів оптимального поєднання навчальної, пізнавальної та наукової роботи студентів у навчальному процесі;
- не завжди простежується цільова практична функція окремої дисципліни;

Таким чином, нові умови передбачають значну індивідуалізацію навчального процесу за активної позиції особи студента у процесі навчання.

Засвоєння навчального матеріалу розглядається як двосторонній процес, у якому результатом є вивчення нормативної системи знань та вмінь, але не менш важливим є й оволодіння практичними навичками. Саме тому здійснення принципу індивідуалізації навчання відбувається з урахуванням створення кейс-технології.

Отже, слід зазначити, що кейс-технологія змінює характер заняття, так як студенти беруть участь в обговоренні поставленої проблеми, тим самим розвиваючи комунікативні навички та набуваючи досвіду організації колективної діяльності. Крім того, студенти набувають необхідних компетенцій, що є основним компонентом сучасної системи освіти. При цьому тріада «знання – вміння – навички» наповнюється необхідним змістом, який дозволяє консолідувати всі три її складові та забезпечити формування всебічно підготовленого випускника, готового вирішувати реальні завдання.

Показовим є і той факт, що при виконанні кейсу багато студентів, які не виявляли активності на семінарах, досить активно включилися в роботу, брали участь у обговорення, висували нові ідеї та пропозиції. Загалом, незважаючи на те, що вони не наважилися представляти свій проект від імені групи, вони зробили важливий крок у переосмислення своєї ролі у команді. Іншими словами, вони набули досвіду, який стане у нагоді їм в подальшій професійній діяльності.

Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити наступні висновки. Застосування інтерактивних форм навчання, зокрема кейс-технології, дозволяє суттєво підвищити якість освіти у ЗВО за рахунок підвищення зацікавленості студентів та їх залучення у освітній процес. Ситуаційні

кейси дозволяють студентам адаптувати свої знання та вміння до реальних ситуацій, що виникають у житті, підвищити їх компетентність як молодих фахівців, розширити свої комунікативні можливості. Слід зазначити, що використання кейс-технологій є важливим інструментом для формування компетенції випускника.

Для їх впровадження необхідна велика і серйозна робота у підготовці методичної та інформаційної бази при організації навчального процесу. Це забезпечить реалізацію методів активного навчання у підвищенні якості підготовки фахівців з урахуванням зростання вимог в умовах ринку.

Висновки. Підводячи підсумок, зазначимо, що застосування кейс-технології, як активного методу у вищих навчальних закладах, можна за такими положеннями:

- кейс-технологія сприяє глибшому розвитку практичних та аналітичних навичок у майбутніх спеціалістів з обраної галузі діяльності;
- існує можливість використання кейс-методу на різних стадіях освітнього процесу. Кейс-метод може бути використаний на початкових етапах навчання, або може використовуватися як складні проблемні ситуації з безліччю варіантів рішень на стадіях перепідготовки, підвищення кваліфікації, для контролю рівня освоєння професійних компетенцій та самостійної роботи студентів. Крім того, кейс-метод потрібно застосовувати поетапно, від простих проблемних ситуацій до поступового переходу до складних кейсів;
- кейс-метод відображає сучасні тенденції у вибраній галузі навчання, що дає можливість отримати актуальні та затребувані практичні навички та знання.

Отже, використання в економічній освіті кейс-методу, у вищих навчальних закладах прищеплює такі якості як ініціативність, творчий підхід до розв'язання проблем, готовність до дій в різних умовах, та вміння гнучко реагувати на них, що є необхідним майбутнім фахівцям з обліку, аудиту та оподаткування.

Література

1. Сурмін Ю.П. Кейс-метод: становлення та розвиток в Україні. *Вісник НАДУ*. 2015. №2. С. 19–28.
2. Yin Robert K. Case study research: design and methods. P. 223. [Electronic resource] URL: <https://www.books.google.com.ua/books?id=FzawIAdilHkC&printsec=>

frontcover&hl=ru&source=gbs_ViewAPI&redir_esc=y-v=onepage&q&f=false
(дата звернення: 20.03.2023).

3. Skhephe M., Mantlana C.D., Gobingca B.Z. Accounting learner readiness for virtual classrooms in the Eastern Cape, South Africa: Lessons learnt from the literature. Proceedings of the 2nd World Conference on the Future of Education (Brussels, Belgium). 2020. P. 1–12.

Sakhno L.A. Case technologies in the teaching of accounting and analytical disciplines

Summary. The article considers and summarizes the features of the use of case technologies, determines the place of the latter in the teaching of accounting and analytical disciplines. The classification of cases is described, and also the analysis of stages of their development is carried out. The possibility of using case technologies as a method of improving the quality of higher education is considered.

Key words: case technologies, accounting and analytical disciplines, case method, practical training, professional competencies.

